

Արևմտեան

Հայոց

Հայաստանի

Համագումար

ՓԱՐԻԶ, 8 նոյեմբեր, 2010թ.

ՄԱԿ-ի մէջ Արեւմտեան Հայաստանի Հայերու Ազգային Խորհուրդի
պատուիրականութեան նախագահ

ՊԱՐՈՆ ԱՐՄԵՆԱԿ ԱԲՐԱՀԱՄԵԱՆԻ ՆԱՄԱԿԸ

Եւրոպական Խորհրդարանի պատգամաւորներուն

**դեկտեմբեր 9-ի՝ Մարդու իրաւունքներու եւ ցեղասպանութեան կանխարգելման
միջազգային օրուան նախօրեակին**

Որքան կանայք եւ այր մարդիկ կը գիտակցեն գոյութեան նուիրական կողմը,
այնքան անոնք կը հասնին բոլորի ընդհանուր աղբիւրին՝ մեր թրթռումներու
աննիրական գոյացութեան:

Ուստի, ՄԱԿ-ի զարգացման գործընթացին մէջ, իր կազմաւորումէն ետք, ամենէն
կարելոր հանգրուաններէն մէկը՝ Մարդու իրաւունքներու Հռչակագիրը եւ
Միջազգային դաշնագրերու իրականացումն էր, նաեւ՝ հին ազգերուն ճանաչումը
գրեթէ միաձայնութեամբ՝ մայր երկրին հետ ներդաշնակ կերպով իրենց գոյութիւնը
պահպանելու միակ, եզակի ունակութեան համար:

Երիտասարդ ազգերու ազատագրութիւնը, իրենց կազմաւորումը,
վերախմբաւորումը եւ զարգացումը չ'արգիլեց զիրենք տասնամեայ
աշխատանքներէն ետք պայմանուած ձեռով արտայայտելու եւ քուէարկելու
յայտարարութիւն մը, հռչակագիր մը, որ կը ճանչնայ հին ժողովուրդներու
հիմնական դերակատարութիւնը որպէս Երկրի պահապան, անկախաբար իրենց
ունակութիւններէն, գիտելիքներէն եւ հմտութիւններէն: Իրենց նմաններու
ճանաչումէն անդին, երիտասարդ ազգերը, այսուհետեւ, սկսան ճանչնալ նաեւ ինչ
որ է հիններուն, անոնց գոյութիւն ունենալու իրաւունքը, ինչպէս նաեւ
ամրապնդուելու եւ ինքնավարելու այն կենսական յատուածին վրայ, որով իրենց
նախահայրերու երկիրը կը հանդիսանայ:

Արևմտեան

Հայոց

Հայաստանի

Համագումար

Նոր գործընթաց մը շարժման մէջ դրուեցաւ 2007 թ. սեպտեմբեր 13-ին, բնիկ ժողովուրդներու վերաբերեալ հիմնական Հոչակագրին որպէս արձագանք. բազմաթիւ պետութիւններ (144) որոշում կայացուցին կիրարկելու այս Հոչակագիրը երկրէն ներս՝ ճանչնալով իրենց անցեալի սխալները ու վերահաստատելով սոյն իրաւունքներու համաձայն, որով հին ժողովուրդները հնարաւորութիւնը կ'ունենային վերակազմաւորուելու եւ ամրացնելու իրենց գոյութիւնը:

Անգամ մը եւս, ուրեմն, հին ժողովուրդները, մարդկանց եղբայրութեան զարգացման նոր հեռանկարներու ուղին կը բանան, հաշուի առնելով, անշուշտ մշակոյթներու բազմազանութիւնը եւ հին ժողովուրդներու կենդանի ժառանգութիւնը եւ անոնց գոյութեան յարգումը:

Ասիկա դիպուածական, պատահական փաստ մը չէ, այլէ միջազգային կացութեան մը գիտակցման փաստ, եւ այս գիտակցումը երբէք չէր ընկալուեր, առանց շարակարգուած համակարգի մը գոյութեան՝ յանձինս Միացեալ Ազգերու Կազմակերպութեան, եւ կամ այլ հիմնարկի մը՝ յանձինս Եւրոպական Խորհրդարանի:

Բնիկ ժողովուրդներու վերաբերող Միացեալ Ազգերու Կազմակերպութեան Հոչակագիրը դարուս չարիքը վերջնականապէս կ'ոչնչացնէ, չարիք մը, որ հայոց ցեղասպանութեան շարունակութիւնն է, չարիք մը, որ թէեւ մշտականօրէն, բայց հետզհետէ երկրագունդի այլ հին ժողովուրդներու ալ կը հասնէր, այս չարիքը ստուգուեցաւ, այն է՝ հին ժողովուրդներու գոյութեան եւ իրաւունքներու վերաքննումը եւ իսպառ ժխտումը, միապետական կամ ոճրագործ վարչակարգերու կողմէ:

Այսօր Արեւմտեան Հայաստանի հայերու, ապօրիկէններու, ինուիտներու, հնդկացիներու, եւ երկրագունդի բոլոր բնիկ ժողովուրդներու գոյութեան հաստատումը լաւագոյն զէնքն է պայքարելու համար ժխտումի դէմ:

Արևմտեան

Հայոց

Հայաստանի

Համագումար

Եւրոխորհրդարանը հրաւիրուած է սոյն հարցի շուրջ դիրքորոշուելու՝ մեր կողմէ առնուած քայլերու շնորհիւ:

Չբաւարարուելով ժխտել այս ցեղասպանութեան իրական ըլլալը, խնդրոյ առարկայ Պետութիւնը իր դիրքը կ'արդարացնէ մինչեւ իսկ ՄԱԿ-ի ծիրէն ներս (թուրք ներկայացուցչութեան ելոյթը Բնիկ ժողովուրդներու իրաւունքներու վերաբերեալ մասնագէտներու Յանձնաժողովին, Ժընեւ, 11 օգոստոս, 2009թ.), - «Թուրքիա իր տարածքներու վրայ ոչ մէկ խումբ ունի, որ առնչութիւն ունենայ բնիկ ժողովուրդներուն, որոնց համար կը կիրարկուի Բնիկ ժողովուրդներու իրաւունքներու վերաբերեալ ՄԱԿ-ի Հռչակագիրը»:) - կը շարունակէ հաստատելով, որ հնարաւոր չէ ցեղասպանութիւն գործել ժողովուրդի մը դէմ, որ գոյութիւն չունի, ջնջելով, հետեւաբար, թէ՛ հանցագործութիւնը եւ թէ՛ առարկան, այսպէսով ցեղասպանական ծրագիրը վերջնականապէս կատարելով. *աս ժողովուրդը երբէք գոյութիւն պիտի չ'ունենայ... աս ժողովուրդը գոյութիւն չունի... աս ժողովուրդը երբեւէ գոյութիւն ունեցած չէ: Վերաքննութիւնը ոճիրը կ'ամբողջացնէ. ան կը հանդիսանայ երկրորդ հանգրուանը՝ ցեղաբանական խումբ մը մարդկային պատմութենէն ջնջելով:* (Քաղուածք ֆրանսական ծերակոյտի ՕԸԷՆՔԻ ԱՌԱՋԱՐԿ-էն, 19 սեպտեմբեր, 2005. մարդկութեան դէմ հանցագործութիւններու հանրապէս մերժած ըլլալու պատժական մեղադրանքի վերաբերեալ)

Բնիկ ժողովուրդներու իրաւունքներու վերաբերեալ Հռչակագրին հնչականութիւնը հարկ է հետապնդել՝ դադրեցնելու համար խարդախութիւնը, զեղծման եւ չարափոխման ամէն տեսակ ընթացքները, նոյնպէս եւ 1987թ. յունիսին քուէարկուած Եւրոպական Խորհրդարանի որոշումը (առ կից կը ներկայացնենք յօդուածին պատճէնը) պատշաճ չէ բնիկ ժողովուրդներու իրաւունքներու կիրարկման:

Յօդուած 2-ի համաձայն 1915-1917թթ. Օսմանեան կայսրութեան տարածքներու վրայ **բնակութիւն հաստատած** հայերու դէմ ծաւալուած ողբերգական իրադարձութիւնները ցեղասպանութիւն է ըստ ցեղասպանութեան

Արեւմտեան

Հայոց

Հայաստանի

Համագումար

ռճրագործութեան կանխման եւ արգելման պայմանադրութեան՝ ընդունուած 1948թ. ՄԱԿ-ի Ընդհանուր Ժողովի կողմէ: Որը, այսուհանդերձ, կ'ընդունի, որ այժմու Թուրքիան պետք չէ ընդունել որպէս պատասխանատու այն ռդբերգութեան համար, որուն ենթարկուեցան Օսմանեան կայսրութեան հայերը եւ կ'ընդգծէ մասնաւորաբար, որ պատմական այս իրողութիւններու ճանաչումը որպէս ցեղասպանութիւն, առիթ պետք չէ ընծայէ որեւիցէ պահանջատիրութեան՝ ըլլայ քաղաքական, իրաւաբանական կամ նիւթական, այսօրուան Թուրքիոյ հասցէին:

http://www.ena.lu/resolution_parlement_europeen_solution_politique_question_armenienne_juin_1987-010006499.html

Թէեւ այս որոշման մէջ 1894-1923թթ. հայերու ցեղասպանութիւնը, թրքական յաջորդական կառավարութիւններու կողմէ Արեւմտեան Հայաստանի հայերու դէմ կիրառուած դիտաւորական արքորի ծրագիրը (ցեղասպանութեան ոճրի կրկնում բազմաթիւ փուլերով), կ'երեւին որպէս պատմական անփոխանցելի փաստ մը, նոյնիսկ փաստերը նուազեցնելէ ետք, բնագիրը հազարամեակներէ ի վեր հայ ժողովուրդի՝ իրենց նախահայրերու հողին վրայ գոյութիւնը ունենալու հաստատումը չներշնչեր: Այլ հակառակը. այս բնագիրը կը պնդէ, որ հայերը **բնակութիւն հաստատած** էին Օսմանեան կայսրութեան մէջ (տե՛ս յօդուած 2)՝ ծաղրելով եւ ոտնակոխելով մեր գոյութեան աւելի քան օրինական իրաւունքները, որ ո՛չ աւելի եւ ո՛չ պակաս հանդուրժելի է, նուաստացնելով յաւերժապէս մեր իրաւունքները իբրեւ մեր ժողովուրդի ժառանգորդ, որպէս ցեղասպանութենէ ճողոպրածներու սերունդներ արքորի մէջ եւ մարդու հիմնական իրաւունքները՝ որպէս բնիկ ժողովուրդ:

Մարդու իրաւունքներու եւ բնիկ ժողովուրդներու իրաւունքներու ենթարկումը ազգային ու, առաւելաբար, եւրոպական օրէնսդրութիւններուն, անընդունելի է ՄԱԿ-ի Ընդհանուր Ժողովի կողմէ ընդունուած Մարդու Իրաւունքներու դաշնագրի համար: Ակներեւ պետք է ըլլայ ամենուն համար, որ Մարդու Իրաւունքներու բնոյթը սահմանարկումներ հաստատելն է, հակառակ ինչ որ ազգային, պետական

Արեւմտեան

Հայոց

Հայաստանի

Համագումար

կամ եւրոպական օրէնքները կրնան պայմանադրել, - եւ ոչ հակառակը: Քանի որ մարդու իրաւունքները ազգային, պետական օրէնսդրութեան առարկայ չեն, առաջարկել եւ խոստովանիլ, թէ Արեւմտեան Հայաստանի հայերու իրաւունքները, որպէս բնիկ ժողովուրդ, առիթ չեն տար որեւէ մէկ պահանջատիրութեան այժմու Թուրքիոյ հասցէին՝ մեր քաղաքական եւ քաղաքացիական իրաւունքներու կիրարկման ուղղութեամբ, որ պետք է ըլլար առանց ուրեւ մէկ պայմանի, խորապէս անարդար հաստատում մըն է, աւելին, խտրականութիւն մը, բոլորովին հակընդդէմ եւ ոչ պատշաճ՝ մարդու իրաւունքներուն եւ բնիկ ժողովուրդներու իրաւունքներուն:

1987թ. Եւրոպական Խորհրդարանի ընդունած որոշման յօդուած 2-ի երկրորդ մասը հարկ է վերընթերցման ենթարկել, որպէսզի փոփոխութիւններ մտցուին լաւագոյն ժամկետներու մէջ՝ հոն աւելցնելով, թէ, ինչու ոչ, այժմու Թուրքիան պետք է հրաժարի Արեւմտեան Հայաստանի գրաւումէն՝ համաձայն մարդկութեան դէմ ոճրագործութեան եւ պատերազմի ոճիրներու աննախագրութեան վերաբերեալ Պայմանադրութեան, ինչպէս եւ Միացեալ Ազգերու Կազմակերպութեան Ընդհանուր Ժողովի 1960թ. 14 դեկտեմբերի 1514 (XV) որոշման, որ կը վերաբերի գաղութային երկիրներու եւ ժողովուրդներու անկախութեան արտօնութեան, եւ որ կու գայ յիշեցնելու այս պարտաւորութիւնը եւ ժողովուրդներուն օտար նուաճման, տիրապետման եւ շահագործման ենթարկելու արգելումը:

Պահը հասած է, ուրեմն, ողջմտօրէն նկատի առնելու եւ ուշադրութեամբ քննելու այս հարցը՝ Մարդու իրաւունքներու եւ ցեղասպանութեան ոճիրին կանխարգելութեան միջազգային օրուան նախօրէին:

Յարգանքներով՝ Արմենակ ԱԲՐԱՀԱՄԵԱՆ
Հայ Ազգային Խորհուրդի անդամ